

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG
ALGEMEEN BESTUUR
26 april 2019

Agendapunt 3.2
Ontwerpbegroting 2020 PG&Z

Inleiding

Op 14 december 2018 heeft het Algemeen Bestuur PG&Z ingestemd met de uitgangspunten van de begroting PG&Z in 2020. Deze uitgangspunten zijn uitgewerkt in de ontwerpbegroting 2020 die nu voorligt. Hierin geven we per (deel)programma aan wat we willen bereiken in 2020, wat we daarvoor gaan doen en wat dat kost.

In deze oplegger geven we een samenvatting van de belangrijkste onderdelen van de beleids- en de financiële begroting 2020. De opbouw sluit hiermee aan bij de opzet van de ontwerpbegroting. Aan het begin van de ontwerpbegroting 2020 is een meer uitgebreide samenvatting opgenomen.

Ontwerpbegroting 2020 GR PG&Z

Gemeenschappelijke regeling Publieke Gezondheid & Zorg (GR PG&Z)

De PG&Z-regeling in zijn huidige vorm is begin 2014 in werking getreden, na het verzelfstandigen van de Veiligheidsregio/Brandweer. Binnen deze regeling werken de Groningse gemeenten samen op het terrein van de Publieke Gezondheid & Zorg. De gemeenschappelijke regeling wordt in de tweede helft van 2019 gewijzigd in het kader van de verzelfstandiging van de GGD per 1 januari 2020.

Verschil bestuurlijke bevoegdheden

De Groninger gemeenten hebben de taken op het gebied van publieke gezondheid *gedelegeerd* aan GGD Groningen. De GGD legt over de uitvoering van de taken verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. In de gemeenschappelijke regeling zijn taken, bevoegdheden van respectievelijk AB en DB beschreven. Het Algemeen Bestuur besluit over het beleid, de financiën en toetst de uitvoering.

De Groninger gemeenten hebben de inkoop van de jeugdzorg niet gedelegeerd aan de GR, maar gemandateerd aan het DB en de uitvoering ervan belegd bij de uitvoeringsorganisatie RIGG. Dat betekent dat het DB en directeur RIGG vanaf 2015 de bevoegdheid hebben regionale jeugdzorg in te kopen; niet op eigen titel, maar namens de gemeenten.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen in de ontwerpbegroting 2020 ?

De belangrijkste wijzigingen in de ontwerpbegroting zijn :

1. De effecten van de verzelfstandiging van de GGD zijn in de begroting verwerkt. Aangezien de Gemeenschappelijke Regeling nu verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering zijn de paragrafen uitgebreider omschreven. Ook sluit de omzet nu aan bij de omzet van de uitvoeringsorganisatie. Er zijn daarom geen vergelijkende cijfers opgenomen.
2. De deelprogramma's van het programma gezondheid zijn gewijzigd en meer geformuleerd vanuit de doelstelling.

3. De verdeelsleutel van de GGD voor solidaire kosten is gewijzigd naar één verdeelsleutel op basis van inwoneraantal op peildatum per 1 januari 2018. De nieuwe sleutel is duidelijker en eenvoudiger.
4. Een aantal GGD-taken zijn uit de verdeelsleutel per inwoner gehaald en worden op basis van eenheid (Inspecties kinderopvang) of vaste bijdrage (OGGZ) in rekening gebracht.
5. De verdeelsleutel van de RIGG voor de solidaire en gezamenlijke kosten jeugdhulp voor 2019 en 2020 is bepaald op basis van het relatieve aandeel in de integratie-uitkeringen Jeugdhulp op basis van het gemiddelde voor de periode 2015 t/m 2019.

De opgestelde begroting 2020 sluit aan bij het gewijzigde concept van de Gemeenschappelijke Regeling, die volgens planning begin oktober 2019 wordt bekend gemaakt en in werking zal treden.

Ontwerp Beleidsbegroting 2020

1. Programma Gezondheid

Koersdocument en Expeditie GGD Groningen

In het koersdocument 'Publieke gezondheid in de regio Groningen: ontwikkelperspectief 2017-2020' zijn de belangrijkste ontwikkelingen geschetst die impact hebben op de GGD en de manier van werken. GGD Groningen transformeert naar een open, innovatieve organisatie, die de werkrelatie met gemeenten en andere opdrachtgevers wil aanhalen, meer klantgericht gaat werken, een meer zichtbare netwerkpartner wordt en zijn werk effectief en efficiënt wil doen.

Met het koersdocument is ook de doorontwikkeling van de GGD in gang gezet. Deze doorontwikkeling - genaamd Expeditie GGD – krijgt vorm langs de sporen innovatie, externe oriëntatie, bedrijfsvoering en eigenaarschap/leiderschap.

Verzelfstandiging

Vanaf 1 januari 2020 gaat het personeel over naar de GGD. Voor bepaalde overheadtaken blijft de GGD gebruik maken van het apparaat van de gemeente Groningen. Medio 2019 zal duidelijk welke taken dit exact zijn, hetgeen in een Service Level Agreement (SLA) zal worden vastgelegd tussen de gemeente Groningen en de PG&Z.

Dienstverleningsovereenkomsten

Om beter aan te kunnen sluiten bij de wensen en behoeften van gemeenten over de publieke gezondheid wordt sinds 2018 jaarlijks met gemeenten dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. Het aangaan van dienstverleningsovereenkomsten tussen de gemeenten en GGD Groningen heeft als doel om de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer te verstevigen. Hierdoor is de kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening continu onderwerp van gesprek. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid om lokaal accenten aan te kunnen brengen. Doel is om tot co-creatie te komen, waarbij de GGD een 'nabije' rol voor elk van de 12 gemeenten wil vervullen.

Deelprogramma's programma Gezondheid

GGD Groningen zet in 2020 haar huidige dienstverlening voort. Naast deze dienstverlening zijn specifieke speerpunten/prioriteiten per deelprogramma benoemd. Enkele inhoudelijke thema's die beschreven staan in de begroting 2020 zijn:

- Inzet binnen de JGZ op de belangrijkste pijlers van de preventieagenda, zoals ouderschap, hechting en weerbaarheid.
- Het meer gebruiken van digitale toepassingen, zoals social media, JGZ GroeiGids app, digitale consulten
- Investeren in de ketenaanpak op het gebied van geboortezorg
- Aanpak antibioticaresistentie
- Ondersteuning van gemeenten bij de invoering van de Omgevingswet

- Toekomst forensische geneeskunde
- Versterken monitoring gegevens in relatie tot de DVO's
- Gezondheidsbevordering met het programma Jong leren Eten
- Gezondheidsproblemen als gevolg van de gaswinning
- Ondersteuning van een regionaal gezondheidsakkoord 2020-2030

2. Programma RIGG

De opdracht van de RIGG is om op het gebied van de jeugdhulp voor de Groninger gemeenten de volgende taakgebieden in te richten en uit te voeren:

- Inkoop aangevuld met contractmanagement en contractbeheer
- Advies over programmering, sturing en ontwikkeling van jeugdhulp
- Kwaliteit en monitoring (budget- en kwaliteitsbewaking).

De Groninger gemeenten hebben in het najaar van 2016 besloten dat zij gezamenlijk door willen gaan met de transformatie van de Jeugdhulp. Om die transformatie te kunnen realiseren hebben zij tevens besloten dat de RIGG hen daarin tot en met 2020 ondersteunt. Met deze ondersteuning kunnen de gemeenten in die jaren de transformatie verder vormgeven, de jeugdhulp samen inkopen, het gebruik ervan in samenhang monitoren en een aantal voorzieningen – waaronder Veilig Thuis - samen blijven gebruiken.

In 2018 is een start gemaakt met de transformatieagenda. Vanuit de taakgebieden zijn voor 2020 drie speerpunten geformuleerd:

- het uitvoeren van de transformatieagenda
- contractmanagement en –beheer
- monitoring ten behoeve van de Groninger gemeenten.

Ontwerp Financiële begroting 2020

Programma	baten of lasten	Programmaonderdeel	2020	2021	2022	2023
Gezondheid	lasten	Gezond en Veilig Opgroeien	17.921	18.369	18.828	19.299
		Gezondheid beschermen en bevorderen	9.010	9.235	9.466	9.703
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	1.500	1.415	1.451	1.488
		Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van de kwaliteit, veiligheid en hygiëne	1.413	1.448	1.485	1.522
		Lasten Programma Gezondheid	29.844	30.468	31.230	32.012
Inkoop Jeugdhulp	lasten	Overhead RIGG	2.956	3.030	3.106	3.183
Totaal lasten programma's			32.800	33.498	34.336	35.195
Gezondheid	baten	Gezond en Veilig Opgroeien	-17.921	-18.369	-18.828	-19.299
		Gezondheid beschermen en bevorderen	-9.010	-9.235	-9.466	-9.703
		Adviseren over gezonde wijken, dorpen en steden	-1.410	-1.445	-1.481	-1.518
		Inspecteren en adviseren van locaties ter bevordering van de kwaliteit, veiligheid en hygiëne	-1.413	-1.448	-1.485	-1.522
		Baten Programma Gezondheid	-29.754	-30.498	-31.260	-32.042
Inkoop Jeugdhulp	baten	Overhead RIGG	-2.956	-3.030	-3.106	-3.183
Totaal baten programma's			-32.710	-33.528	-34.366	-35.225
Saldo programma's			90	-30	-30	-30
Overhead		Overhead incidenteel	25	-75	150	-75
Algemene dekkingsmiddelen		Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting		Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Onvoorzien		Onvoorzien	0	0	0	0
Reserve-mutaties		Programma Gezondheid	-115	105	-120	105
Totaal			0	0	0	0

Ontwikkeling inwonersbijdrage GGD 2020

Ontwikkeling Inwonersbijdrage 2020	GGD
Inwonersbijdrage 2019	15.010.212
Effect wijziging verdeelsleutel	0
Indexatie 2019 – Inwonersbijdrage GGD	532.863
Nieuwe voorstellen	180.000
Inwonersbijdrage 2020	15.723.075
Bedrag per inwoner	€ 26,93

In bijlage 4 van de ontwerpbegroting is een specificatie per gemeente gegeven van de ontwikkeling van de inwonersbijdrage.

Effect wijziging verdeelsleutel

In 2017 is de tot dan toe vaste bekostiging JGZ 0-3 jaar per gemeente omgezet naar een verdeling per jeugdige 0 tot en met 3 jaar. De verdeling heeft vooral voor de gemeente Groningen een nadelig effect gehad van bijna € 0,5 mln. Bij het voorstel voor de keuze van deze verdeelsleutel (naar jeugdigen) zijn de verkeerde aantallen jeugdigen gebruikt. Inmiddels is duidelijk dat er nauwelijks verschillen zijn in verhouding tussen de inwoners en jeugdigen 0-3 jaar. De voornaamste oorzaak van het herverdeeffect is de lage instap van het vaste financieringsbedrag geweest van de gemeente Groningen. Dit had een voordelig effect voor alle andere gemeenten.

Het heeft de voorkeur te komen tot één verdeelsleutel op basis van aantal inwoners per gemeente, omdat:

- het aantal jeugdigen min of meer constant is ten opzichte van het totaal aantal inwoners;
- aan de lastenkant geen onderscheid wordt gemaakt tussen jeugdigen 0-3 en jeugdigen 4-18 jaar; het is ook niet nodig om dat aan de inkomstenkant wel te doen;
- één sleutel eenvoudiger is (en ook gebruikelijk bij de meeste andere GGD'en).

Het nadeel van wijziging van de verdeelsleutel is dat herverdeeffecten ontstaan. Deze doen zich voor bij de gemeenten waar de sleutel op basis van jeugdige het meest afwijkt van de sleutel op basis van inwoners. Het grootste nadelige effect zit bij de gemeente Westerwolde (€ 52.000) en Oldambt (€ 50.000). Het grootste voordeel zit in het Westerkwartier (€ 93.000) en Pekela (€ 22.000). Voor de overige gemeenten is het effect ruim) onder de € 20.000. Voor Westerwolde betekent dit dat het eerdere voordeel van de aanpassing in 2017 nagenoeg verdampt. Voor Oldambt resteert een voordelig effect van € 10.000.

Net als bij de eerdere herverdeeffecten wordt een ingroeijaar gehanteerd. In 2020 krijgen Westerwolde en Oldambt € 25.000 'korting' op de hogere rekening. De bijdrage van Westerkwartier en Pekela wordt met € 40.000 respectievelijk € 10.000 minder verlaagd.

In bijlage 3 van de ontwerpbegroting is een overzicht gegeven van de wijzigingen in de verdeelsleutel 2020 per gemeente.

Nieuwe voorstellen

Er zijn twee voorstellen opgenomen om de volgende activiteiten structureel in de exploitatie te borgen voor de GGD :

1. **Regie dienstverleningsovereenkomst en kwaliteitscertificering € 90.000.** De GGD is sinds vorig jaar gestart met het maken van dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met alle gemeenten. Na de pilot

voor 2018 is naar voren gekomen dat dit binnen de GGD centrale regie en afstemming vraagt. Ook moet worden gekeken naar eenduidigheid in de DVO's. De DVO's zijn een goed middel om de samenwerking tussen GGD en gemeenten verder te versterken. Sinds 2018 is de GGD HKZ gecertificeerd; jaarlijks wordt dit certificaat opnieuw getoetst. Voor de GGD is van belang om zich naar de stakeholders en het publiek te kunnen blijven presenteren als professionele organisatie die zijn processen op orde heeft. Voor 2018 en 2019 wordt de hiermee gemoeide kosten nog gefinancierd uit de reserve organisatie-ontwikkeling.

2. **Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) € 90.000.** Om invulling te geven aan de AVG is een privacy-officer (PO) en een Functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld. De FG heeft een onafhankelijke toezichthoudende functie, voorgeschreven in de wet. Bij de GGD wordt de functie PO door een specifiek aangestelde medewerker (jurist) ingevuld. Voor de functie van de FG wordt momenteel nog gebruik gemaakt van de FG van de gemeente Groningen.

Indexatie

De indexatie voor 2019 bedraagt 3,55%. In de ontwerpbegroting 2020 is in bijlage 1 de totstandkoming van de indexatie 2019 opgenomen. In de jaren na 2020 wordt een index gehanteerd van 2,5 %; deze index sluit aan bij de huidige verwachtingen voor die periode.

Beëindigen afname niet-wettelijke GGD-taken

Geen enkele gemeenten heeft vóór 31 december 2018 aangegeven niet-wettelijke GGD-taken per 1 januari 2020 te willen beëindigen (o.g.v. art. 26 lid 2 GR PG&Zlid2).

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage RIGG 2020

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage RIGG	Bedrag
Begroting 2019 conform bedrijfsplan RIGG 2019-2020	2.855.000
Indexatie 3,55%	101.353
Begroting 2020	2.956.353

De begroting van de RIGG is verhoogd met de indexatie als opgenomen in bijlage 1 van de ontwerpbegroting.

Proces ontwerpbegroting 2020 PG&Z

Afhankelijk van de besluitvorming over de procedure van financiële documenten zal na bespreking in het DB PG&Z de ontwerpbegroting ter kennisname worden geagendeerd in het AB PG&Z van 26 april 2019. Op 12 april a.s. zal de ontwerpbegroting, door het DB PG&Z, verzonden worden aan de raden, zodat zij hun zienswijze hierop naar voren kunnen brengen. De wettelijke termijn voor de zienswijze is acht weken. Dit betekent dat de raden tot 7 juni a.s. hun zienswijze kunnen indienen bij het DB PG&Z. Het DB PG&Z bespreekt in de vergadering van 14 juni 2019 de ontwerpbegroting 2020, inclusief de zienswijzen en de reacties daarop, en biedt deze vervolgens ter vaststelling aan aan het AB PG&Z. Op 5 juli a.s. stelt het AB PG&Z de begroting 2020 vast met inachtneming van de zienswijzen en de reacties. De vastgestelde begroting zal 12 juli 2018 naar de Gedeputeerde Staten (GS) gestuurd worden.

Voor het aanbieden van de ontwerpbegroting PG&Z 2020 aan de raden zal, namens het DB PG&Z een begeleidende brief opgesteld worden.

Voorgesteld besluit:

Het Algemeen Bestuur PG&Z besluit kennis te nemen van de concept ontwerpbegroting GR PG&Z 2020.